

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Nyomda és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 K., fél évre 10 K., negyedévre 5 K.

Egyes szám ára 8 f. és kapható:
a Kiadóhivatalban, Beles J. üzletében (Bolonya) és a Glass- és
Wächter-féle hírlapárudákban.

Felelős szerkesztő:

Dr. VAJNA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség:

KAPU-UTCZA 60. SZÁM.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon száma 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondsor vagy annak helye 1-szeri hirdetésnél
24 fillér, 3 hasábos garmondsor 16 fillér. Többszöri hirdetésnél kedvezmény.

Nyilttér sora 30 fillér.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Az adó.

Brassó, jan. 21.

Nem azzal akarunk nagy általánosságban foglalkozni, hogy miképpen rendezzék adórendszerünket, hanem csak néhány gondolattal akarunk járulni a helyzet javításához abból a szempontból, hogy a szegény emberre elviselhetőbbé váljék az adóteher.

És itt az első, a mit szükségesnek tartunk, egy már sokszor hangoztatott reform, az adónak progressív rendszer szerint való kivétele. E rendszer hívének vallotta magát a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával városunk két magyar képviselőjelöltje és e rendszernek van nézetünk szerint egyedül jogosultsága az adóreform esetén a jelenlegi helyébe lépni, ha talán nem is azonnal, de valószínűleg nem sok idő múltán és azért nem felesleges, ha annak mibenléte felől a nagyközönségnek lehetőleg minden rétege kellő tájékozást szerez magának.

Ennek a rendszernek a lényege abban áll, hogy az adókulesnak olyan-

nak kell lennie, hogy a gazdagsággal a tehernek nem csak arányosan, hanem fokozatosan is nagyobbodnia kell, tehát nem úgy, hogy ha a szegény ember 100 frt. után p. o. 6 frtot fizet, a gazdag milliomos az ő milliója után 60 ezeret fizessen, hanem úgy, hogy míg a szegény ember p. o. 100 forint keresete után 6 frtot fizet adó gyanánt, addig a gazdag ember adója 100 ezer forint jövedelme után 8—10 ezer forint legyen.

Vagyis, a nagy terheket nem a köznép tömegének kell viselnie, a mely izzad, fárad és dolgozik a kenyérért, hanem a nagy vagyonuaknak; mert a kenyérből nem szabad annyit elvenni az állam terheinek fedezésére, hogy ne maradjon elég a szegény embernek.

Sokan lesznek a vagyonosok között, a kik az ilyen rendezéssel elégedetlenek lesznek és azt méltatlanságnak fogják tartani.

Pedig nem az. Mert gondoljanak a gazdagok arra, hogy mit „élvez“ a szegény ember az államtól? Még talán polgárjogot sem. Fizeti adóját és nem

kap érte semmit, legfeljebb életbiztonságát védi meg az állam. Hát a gazdag emberről hogyan gondoskodik? Élvezi a gazdag a közjogokat, jut neki szerep a közéletben és társadalomban, az állam megvédi vagyonát és őrzi azt.

De ez egy alkotmányos államban nem is lehet másként. A vagyonbiztonság adja meg az ország ipari és kereskedelmi felvirágzását és jaj annak az államnak, ahol a vagyonbiztonság megrendül. Pusztulásnak indul ott az egész ország.

De az alkotmányos államban viszont jogegyenlőségnek is kell uralkodnia. Ha a gazdag ember százszor és százszor több adót fizet és nem gyakorol több jogot, mint a szegény, akkor enyhítve van némileg az a különbség, a mely a vagyon aránytalan megosztása, vagyis gazdagság és szegénység következtében előáll.

És még egyet akarunk ehhez megjegyezni ez alkalommal. Még egy módját a szegény ember adóterhe megkönnyítésének akarjuk felhozni. Álljon jo-

A „Brassói Lapok“ tárepája.

A „VADALMA“-DALOKBÓL.

I.

Ábrándozom. Elöttem áll,
Fülemben édes hangja zeng,
Fáradt elmém rajta mereng,
Meg-megpihenni rája száll.

Rózsás arzu kis barna lány.
Szemében a kék menny mosolyg,
És mint szárnyatlan angyal bolyg
Tavaszkorá szép hajnalán.

Képzeletemben rám borul,
Ajkamon forró csókja ég. . .
Mintha az égbolt nyílanék,
Amely fölöttünk domborul.

Ártatlan szive úgy dobog!
Kezemben tartom esőpp kezét. . .
Csend van. Nem hangzik most beszéd.
De hárfát penget száz kobold.

... Emlékezetem ozeánján,
Hajóként, búvós képed reng,
És bús lelkem sirálya leng
Fölötte, esüggedt szárnynyal, árván. . .

II.

Reám tekint szeliden
Kék szemed csillaga.
Oly mesés fényű, mint az
Ezeregy-éjszaka.

Elábrándozva nézlek, —
Nem látok semmi mást. . .
Szivemben zengni hallom
A boldog csalogányt.

Edgár.

TE.

Ha egyedül lennék a földön
S nem lenne ember kívülem
Én lennék ur, én lennék szolga
A földön és a tengeren.
A nap csak nekem kelne az égen
Az éjjel rám borulna csak
És nem zavarná senki, semmi
Irtóztató nyugalمامat.

Csak én lennék meg a természet,
A melynek elmulása nincs.
Szivemen, lelkemen nem lenne,
Mint mostan, annyi sok bilincs.

Szabad lennék és e szabadság
Határtalan vón, mint az ég
Enyém lenne, engem uralna,
Amit csak nyujthat föld, víz, lég:

Csak te hiányoznál a földről.
Csak te hiányoznál nekem,
Kiért a gyötrő szerelemnek
Minden kinját átérezem.
Egész világ enyém legyen bár,
Mit érne nekem nélküled,
Kit százszor téptem ki szivemből
És százszor megszerettelek.

SZÉLES UTCZA . . .

Széles uteza, magas torony,
Arra siet a galambom.
Pipi-piros a kendője,
Én vagyok a szeretője.

Néznek engem is a lányok,
De én alig nézek rájuk,
Minek nekem csillag fénye,
Ha feljött a nap az égre?

Dalos.

gában minden szegény embernek, földmivesnek, munkásnak, iparosnak olyan részletekben és akkor fizetni le adóját, a mikor és a milyen részletekben az neki legkönnyebb. Álljon jogában a munkásnak, ki hetenként kapja bérét, hogy 52 heti részletben, a hivatalnoknak, a ki havonként kapja fizetését, hogy 12 havi részletben, a földmivesnek, a ki csak aratás után lát pénzt, hogy akkor, a mikor eladta buzáját fizethesse le adóját. És így tovább.

Nagyobb lenne az adójövédalom, kevesebb behajthatlan hátrálék és nem kellene annyi szerencsétlen embert földönfutóvá és hajléktalanná tenni az állam nevében az állam követeléseért.

Az adónak részletekben történő befizetése most is fennáll, de rendszertelen és még kérelmezni is kell.

A késedelmi kamatot persze fenn kellene tartani, de leszállítva 4—4 és fél százalékra.

Bizonyos dolog, hogy ezen intézkedések sem kedveltek meg az adót a néppel, de nem is ez a lehetetlenségek közé sorolandó cél, a minnek elérése szemünk előtt lebeg, hanem a teher annyira, amennyire lehetséges megkönnyítése.

Országgyűlés.

Brassó, jan. 21.

A p p o n y i Albert gróf elnöklése alatt ülésezett tegnap a képviselőház.

N e m é n y i Ambrus eladó betérjeszté a 1902. évről szóló költségvetési jelentést.

Az u j o n e z - p r o v i z o r i u m tárgyalása folyamán

P i c h l e r Győző hibáztatja Fejérváry br. eljárását, hogy ő közjogi dolgokkal nem törődik. Állítja, hogy van közünk Ausztria alkotmányosságához. Felemlíti az Alkotmány-cikkét, mely a honvédelmi miniszteriumban történt zabszállítási visszaélésekről szól.

M ü n n i e h Aurél előadó kijelenti, hogy ha tényleg törvénytelen állapot van, az ellenzéknek tiltakoznia kellett volna.

T ó t h János válaszolja, hogy ő pártja nevében négy év óta mindig tiltakozott.

M a d a r á s z József hasonlólag nyilatkozik.

F e j é r v á r y Géza br. kijelenti, hogy őt nem közjogi prelekeziók tartására küldték a Házba, hanem a katonai ügyek előterjesztésére és védelmezésére. (Zajos tetszés.)

A sajtót nem bántotta. De a sajtó ama részével, mely a szenvedélyek felkorbácsolására törekszik, nem törődik. Általános vádakra nem felel, de Pichler konkrét vádjaira megjegyzi, hogy egyik szállítónál megjelent egy újságíró és egy cikket mutatott fel, kijelentvén, hogy ha ad neki száz forintot, nem fog a cikk megjelenni. A szállító kidobta a zsarolót s megtette a lap ellen a feljelentést. (Általános élénk helyeslés.)

A javaslatot részleteiben elfogadták.

Az u j o n e z m e g a j á n l á s n á l P i c h l e r Győző nemzeti érzést követel a hadseregtől. 48-ban ez győzte le az osztrákokat s ennek hiánya okozta Köniigrätzet. Panaszolja, hogy a páncélhajóknál mindent a bécsi gyárosoktól szereztek be. Követeli a katonai büntetőtörvény revízióját és az önálló magyar hadsereg felállítását.

Szünet után jelenti az elnök, hogy Széll Kálmán miniszterelnök egyelőre még nem jön haza Bécsből, mert ott marad Erzsébet főhercegnő szerdai renunenciá-cziójáig.

Csütörtökön folytatják a megyei pénztárak államosításáról szóló javaslat tárgyalását.

Hitelszövetkezet és Kr. Ztg.

Brassó, jan. 21.

I.

Annak idején, a mikor a „Brassói Iparosok Hitelszövetkezete mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja” megalakult, a „Kronstaedter Zeitung” is tudomást vett róla röviden; lapunk azon közlése pedig, a melyben konstatáltuk, hogy nevezett „Hitelszövetkezet”-nek 200 tagja van, 264 üzletrészszel, a Kr. Zeitungot hosszabb cikk közreadására indította, a mely nevezett lap folyó hó 13-diki számában látott napvilágot.

Szükségesnek tartjuk ezen cikkel foglalkozni, mert az a szászoknak a szövetségi ügyről alkotott felfogását tárja elénk és míg egyrészt megismerteti velünk kifogásait, másrészt nyomós bizonyítékot szolgáltat a hitelszövetkezetek intézményének áldásos volta mellett.

A Kr. Zeitung említett cikke azzal kezd, hogy mivel Brassóban is alakult „Hitelszövetkezet”, egyre időszerűbb lesz az a kérdés, hogy minő állást foglaljon el a szász ipar ezen hitelszövetkezetekkel és az azok alkotásait képező különböző szakosportokkal szemben.

Világos ebből, hogy a Kr. Zeitung ezéja ezen cikkében a szászok álláspontjának kifejtése, a mi természetesen csak emeli a közlemény fontosságát.

Mielőtt a cikkirő a szászok magatartásának indokolására térne, két megjegyzést tesz. Az egyik, hogy ámbár a törvényszerint (1898. XXIII. tez.) hitelszövetkezet csak a közigazgatási hatóság, nyilvános testület, (gazdasági egyesület, kereskedelmi és iparkamara, ipartestület) vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet közreműködésével alakulhat, eddigelé mégis, legalább a szász vidékeken csak az Országos Központi Hitelszövetkezet beavatkozása volt észlelhető, míg a más testületek egyik másik helyen legfeljebb reprezentatív működtek közre. A másik, hogy a cikkirőnek nincs arról tudomása, hogy ilyen hitelszövetkezetek szász vidékeken Brassó, Nagy-Szeben, Fogaras kivételével másutt is, tehát nagyobb számmal alakultak volna. Ez egyébiránt érthető, de egyszersmind nagyon sajnálatos — mondja a cikkirő — mert ennek következtében a szászok nem használhatják ki azon nagy kedvezményeket, a melyeket a hitelszövetkezet nyújt.

Nem vehető ki, hogy az első megjegyzés a tény egyszerű konstatálása akar-e lenni a szászok később jelzett magatartásának még erősebb megvilágítá-

sára vagy szemrehányás az Országos Központi Hitelszövetkezet beavatkozó eljárását illetőleg. Az utóbbi esetben legyen szabad megjegyeznünk, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet, illetve annak megbízottja is panaszként hozza azt fel, hogy p. o. az ipartestületek, a melyek pedig már az ipartörvény 147 §-a értelmében kiváltságos körülmények közt alakíthatnak volna minden-féle szövetkezetet, ezen jogukkal nem éltek.

A brassói esetben p. o. egyenesen a kezébe volt adva a kereskedelmi és iparkamarának a kezdeményezés, a nélkül, hogy az — tudomásunk szerint — ezt megragadni kívánta volna.

Rendesen úgy szokott lenni, hogy a kezdeményezőre neheztelnek azok, akik maguk is kezdeményezhettek volna, vagy arra jogosultaknak hiszik magukat. Ilyenkor meg kellene gondolni, hogy ha száz ember közül 99 volna is közönyös, azt nem lehet a századikra nézve kötelezőnek tartani, hogy ő is közönyös legyen.

Aronsohn Löbl.

(Szül. 1822. meghalt 1902.)

Brassó, jan. 21.

IV.

Régebben úgy volt a zsidóknál — és az igazi orthodoxoknál helyenként még tartja magát ez a szokás — hogy gyermekeiket három éves koruktól kezdve zugiskolába küldték, mivel a középkorban az iskolákból ki voltak zárva és elszoktak az iskolázástól s azon nézet kezdett gyökeret verni, hogy nem kell, sőt nem is szabad gyermekeiket világi tudományokra taníttatni s ez a nézet még akkor is érvényben maradt, a midőn már megnyitak a zsidók előtt is az iskolák.

A zugiskolákban tizenhárom éves korukig csak bibliát és talmudot tanultak a gyermekek. természetesen járgon nyelven. E kort elérve, szülőik elküldték őket valamely hitközségbe, hogy annak rabbija által kiképeztessenek, a rabbinikus tudományokban. Az így elkerült eszebb fiúk, szüleik tudta és beleegyezése nélkül magán szorgalomból, vagy valamelyik iskolában elsajátították a világi tudományokat s idővel lettek orvosok, ügyvédek, vagy kereskedők, esetleg szülővárosukban és nagytekintélyű és befolyású vezérférfiakká váltak hitközségükben és rabbinikus tudásuk mellett, világi tudományuk által fölényt szereztek maguknak a rabbi felett, a kinek tudása egyoldalú volt. S így történt, hogy a hitközség nevében a kifelé való képviseltetés esetén, a hatóságokkal való érintkezésben, ha minisztereket kellett fogadni, vagy ha a király elé kellett küldöttséget vezetni, nem a rabbi beszélt, a ki sem németül, sem magyarul nem tudott, hanem előállott egy orvos, vagy egy ügyvéd, vagy egy előkelő kereskedő stb.

Idővel megváltozott a helyzet. A rabbinikus tudomány szaktudományyá lett, a melylyel csak a rabbi-pályára készülő ifjak foglalkoztak, míg a más pályára készülőket azt teljesen ignorálták és elhanyagolták.

Ehhez járult, hogy lassanként a rabbitól is megkivánták, hogy szaktudományán kívül világi tantárgyakat is tanuljon, a minnek folytán lassanként ismét ő emelkedett fölényre a világiak felett.

Miután azonban ezek olyan korból ismerték a rabbit, a mikor az, rabbinikus tudományán kívül mit sem tudott, és élénken emlékeztek arra az időre, a mikor kizárólag ők képviselték a hitközséget, igényelték maguknak ezt a vezérszerpet azután is, és a rabbit teljesen hátérbe akarták szorítani.

Rabbik a régi gárdából és az újból; hitközségi elnökök, ügyvédek, orvosok, nagykereskedők, bankárok, többnyire az újgárdából, továbbá magukat „hitörök”-nek nevező férfiak (somre hadath), a kik azonban nem annyira a hitet, mint inkább a vallás nyújtotta kedvezményeket őrizték — ilyen heterogén elemekből állott az izraelita egyetemes közgyűlés, a melyről éppen ezért előrelátható volt, hogy meddő lesz. Szaz is volt.

A gyűlés első-második napján már látható volt az a bizalmatlanság, melylyel a pártok egymással szemben viseltettek és a melyből előre következtetni lehetett, hogy azok nem építeni, hanem rombolni fognak.

A többség által szerkesztett és elfogadott szabályzatnak egyetlen kifejezése (a sulchan aruch*) elégséges volt arra, hogy a kisebbséget egy külön szabályzat készítésére és előterjesztésére bírja, a mely azonban figyelmen kívül hagyatott a közgyűlés által, a mire ők abból kiléptek, mindig azt hangoztatván, hogy a többség elszakadt a zsidóságtól és addig petícionáltak, míg 1870. márczius 18-án a képviselőház Deák Ferencz beszédének hatása alatt elfogadta a kérvényi bizottság indítványát és kimondotta, hogy a magyarországi zsidóság egymástól dogmatikailag egészen eltérő „felekezet.”

Az egységes zsidóságból tehát két felekezet lett. Vannak, kik a közgyűlés (kongresszus) által elfogadott alapon állanak, ezeket neologoknak nevezik, megjegyezvén, hogy a neologok maguk e nevezetet nem hajlandók elfogadni és kizárólag az izraelita, vagy zsidó hitközség nevezetet használják. A kik elvetették a kongresszusi alapot és más szervezetet fogadtak el, azok orthodox, vagyis hitű zsidóknak nevezik magukat. Vannak a kik semmiféle szervezetet sem akarnak elfogadni, és név nélküliek akarnak lenni, és ezért status quo ante zsidóknak hivatnak. Ezekon kívül van egy új „felekezet” is, a mely az imarendben a spanyol ritust tartotta meg, és ezért szэфard a neve. Ez ugyanis Spanyolország bibliai elnevezése.

*) A többség ugyanis azt mondotta ki a szabályzatban, hogy a zsidó hitközségek a biblia és a rabbinikustan alapján állanak. A kisebbség pedig azt kívánta kimondani, hogy a zsidó hitközségek alapját a biblia és rabbinikustan kivonatát képező „sulchan aruch” című kodex alkotja. A két párt közt tehát lényeges különbség nem volt, mert a „sulchan aruch” nem más mint a rendszerbe szedett biblia és a rabbinikustan. Az egész viszály tehát nem volt egyéb mint a „homousios” és „homojusios” zsidó kiadásban.

HIREK.

Brassó, jan. 21.

— **Szabadelőadás.** Amint már jeleztük, az ez idei második szabadelőadás f. hó 26-án délután lesz. Dr. Hantz Mihály vármegyei főorvos előadásán kívül a műsört a felső kereskedelmi iskola ének és zenekarának előadása, továbbá szavallat fogja képezni.

— **Vallásos estély** lesz folyó hó 22-én, szerdán délután 5 órakor a református egyház nagytermében. Felolvas Péchy Árpád lelkész. Szavallat: Magyar Ferencz, Szabó Endre és Szabó András felsőbb osztályos tanulók. Közreműködik a ref. ifjúsági ének és zenekar. Az estélyre való szives megjelenésre a protestáns közönséget kéri: az egyház tanács.

— **Az izr. nőegylet köszönete.** Az izr. nőegylet elnökségének köszönetét lapunk múlt szombati számában közöltük. A köszönet kiegészítésül közöljük még az alábbiaknak nevét, a kiket tévedésből hagytak ki: Deutscher Ármint, Wolfson Erna k. a. mint, a kik dr. Molnár Endre ur darabjában közreműködtek; Reitmon Hanni k. a. és Hirsch Mátyásné urnő; Bernhardt Dezső ur; Lang és Rosenthal czég, mely ingyen kölcsönözte az edényt; végül a felülfizetésnél nem Gross Ede, hanem Béla olvasandó.

— **Szobatóz.** Copony Márton Kolostor-utczai házában az éjjel szobatóz volt, amelyet a központi tűzoltó kirendeltség oltott el. A kár körülbelül 800 korona.

— **A kaszinó-bál** alkalmával a Vigadóban maradt egy pár férfi czipő. Átvehető ugyanott.

— **Köszönet nyilvánítás.** A brassói esizmadiák betegsegélyző és temetkezési egylete folyó hó 18-án műsorral és táncszal egybekötött zártkörű mulatságot rendezett, mely alkalmából köszönetét nyilvánítja a közreműködőknek: György Róza és Páldeák Irén kisasszonyoknak, Bernhardt Dezső, Szöcs Károly, Koszta Kálmán és Balogh Béla uraknak; továbbá a szives felülfizetőknek: mélt. gróf Lázár István főispán ur 6 k. Virág József vendéglős ur 5 k. Dr. Zakariás János ügyvéd ur 2 k. 40 f. Goldmann kereskedő ur 2 k. Csatlós József vendéglős ur 2 k. Wetzel Ottó kereskedő ur 1 k. 40 f. Folyovics Miklós ur 1 k. 40 f. Buzin Tamás ur 1 k. 40 f. Roth és Teutsch urak 1 k. Finta Ferencz vendéglős ur 1 k. Daradics Elek ur 1 k. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. N. N. 40 f. Végül köszönet a n. érdemű közönségnek a szives pártfogásért, a jövőre való tekintettel is. A brassói esizmadiák betegsegélyző és temetkezési egyletének elnöksége.

— **Családi dráma Feketehalomban.** A vasárnap este Feketehalomban történt családi drámáról lapunk tegnapi számában irt tudósításunk kiegészítésül közöljük még az alábbi részleteket. A tettes a feketealmi huszár század gyógykovácsa; az áldozat neve Schuster János, 41 éves, szász-hermányi illetőségű. A halál nem rögtön, hanem mintegy 6 óra múlva következett be. A polgári és katonai vegyes bizottság ma délután tartotta meg a hulla törvényszéki vizsgálatát.

— **Száztizennyolczéves leány.** A fővárosi lapok a napokban fenti czímmel a következőket irták: „Botfalu erdélyi községben tegnap egy öreg földmivesleány halt meg, aki három század viharait látta elvonulni a feje felett. Száztizennyolcz évet élt és sohasem volt beteg. A leány,

akit Szücs Flórának hívnak, nem emlékszik arra, hogy valaha beteg lett volna s egészen az utolsó perczig jól látott és hallott. Temetésén az egész falu népe jelen volt.” — Utána jártunk a dolognak s arra az eredményre jutottunk, hogy a Brassó vármegyei Botfaluban semmit sem tudnak a 118 éves leányról; miután pedig az erdélyi részeken csakis egy Botfalu község van, úgy látszik, hogy a fővárosi lapoknak a 118 éves Szücs Flóráról szóló híre nem egyéb — mint kaeca.

— **Uj vasut a Székely-földön.** A kereskedelmi miniszteriumban egy új vasutervet dolgoznak, mely a Székely-földön, Csikmegyén haladva a meglévő csiki vasutól Gyergyóig vezetne. A tervezet szerint az új vonalon egy év leforgása alatt husz kilométer távolságot építenének ki s így fejlesztenék fokozatosan. Az építkezés megkezdése már a jövő év elején történne.

— **Zendülés.** Szászrégen közelében levő Alsó-Idecs községben Horváth Miklós táblai bíró és Nyárády főszolgabíró a tagosítási eljárás megkezdése végett kiszálltak. A község lakossága ellentállt a tagosításnak. Klos gyárost, ki a tagosítást kérlemezte, megtámadták. A csendőrség közbelépett. A fanatizált tömeg a csendőröket megrohanta, egyik csendőrnek fejét bevették, másikkal fegyverét összetörték, mire ezek a nép közé tüzeltek. Tizenhárom súlyosan megsebesültek, egyik rögtön meghalt, négy haldoklik. Köllő vizsgálóbíró, gróf Lázár alügyész és Farkas alispán a helyszínére utaztak.

— **Feltartóztatott kivándorlók.** A ruttkai vasuti állomáson a napokban a harmadik kivándorló csapatot tartóztatta fel a csendőrség. A kivándorlók ezuttal is küüllőmegyei szászok voltak: tíz férfi és három nő, Mindössze 500 korona volt náluk. A kivándorlókat hazaküldték Küüllőmegyébe.

— **Tisztviselők fizetésrendezése.** A tisztviselői kongresszus határozata következtében létesítendő Országos Központi Szervezet módoszatának tárgyalása céljából, a tordai intéző bizottság 1902. jan. 26-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor a tordai kir. törvényszék főtárgyalási termében értekezletet tart. Tárgysorozat: 1. A budapesti végrehajtó bizottság átirata az Országos Központi Szervezet módoszatai közlésével. 2. A szegedi állami tisztviselők felhívása. 3. A tordai emlékkönyv elszámolása.

— **A belügyminiszter a magyar vascsőipar érdekében.** Széll Kálmán, mint belügyminiszter újabb rendeletet adott ki a hazai ipar érdekében. A víz, gáz és különféle vezetékekhez szükséges vascsöveket ugyanis a vállalkozók eddig nagyrészt külföldi gyárakból rendelték, a mi teljesen megbénította a magyar vascsőipar fejlődését. A belügyminiszter ennek megállítására végett rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy szükséges beruházásoknál a magyar vascső készítményeket használják.

— **Egy használt, de igen jó állapotban levő Pallas Lexicon** jutányosan eladó lapunk kiadóhivatalában.

Nyilt-tér.*)

Alulírott kinyilatkoztatom, hogy kis-korú fiam zajzoai **Jakab Ferencz István** ért, ki jelenleg Tatrangon Rét-utczában lakik, semmiféle adósságot ki nem fizetek.

Jakab Ferencz János
Erdélyi-u. 29.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kiadó üzlethelyiség Lensor 26.

Hol az összes raktáron levő árucikkek beszerzési áron alól is kiárusítatnak. U. m. ruhasövet, satin, karton, zefir, barchet, vászon, asztalnemű, női és férfi fehéreneműek, eső- és napernyők, béllésárúk, rövidárúk stb.

Összes új üzleti berendezés eladó.

Ezen előnyös bevásárlást szíves figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek

70—5

tisztelettel

I. Málnási Kristóf.

Kitüntetve az 1900. párisi világkiállításon aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobb.)

Hadsereg-szállításért ezüst éremmel.

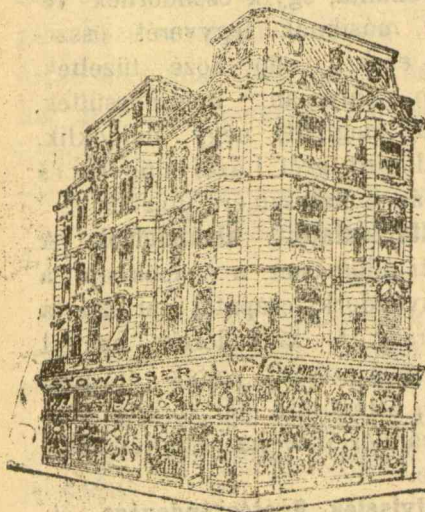
STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros.

a javított tárogató feltalálója

Budapest, II. Lánoszid-utca 5. szám,

saját házában (a kereskedelmi miniszterium mellett.)

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Hegedűk vonóval	3 frtól 15 frtig
Mesterhegedűk vonóval	15 frtól 300 frtig
Gordonkák vonóval	8 frtól 150 frtig
Nagy bőgők vonóval	28 frtól 100 frtig
Fuvolák	2 frtól 100 frtig
Szárnykürtök, trombita, helikon stb.	12 frtól feljebb
Czimbalmok	35 frtól 300 frtig
Rákóczy-tárogatók	30 frtól 60 frtig

Elpusztíthatlan kitűnő erős hangú

HARMONIKÁK

3, 4, 5, 6, 8, 10 frtól 80 frtig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

A Gelencei Gőzfürész telepen

a munkások élelmezési iktára — italmérsé, dohány- és sóarulás joggal — bértel illetve elszámolásra adatik. A gyártelepen állandóan 200—250 lélek van alkalmazva, az erdei munkánál pedig április hótól december hónapig szintén 200 ember dolgozik és élelmeztetik.

Bővebb értekezés a gyári igazgatóságnál Gelenczén nyerhető a hová ajánlatok is intézhetők.

Gróf Mikes Ármin
erdőgazdasága.

68—3

A világforgalomban lévő szénsavas ásványvizek között a
○○○○ „Giesshübl” viznek egyetlen hasonlósága ○○○○

BODOKI

„Matild-Forrás”

rendkívül szénsavdús és lelkiismeretes pontossággal kezelt, páratlanul tiszta égvényes-savanyúviz.

ELSŐRANGU BORVIZ
a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb nem is képzelhető.

A jó és tiszta barnak megbecsülhetetlen felismertelje!

Emésztési és vizeleti nehézségekben, gyomor-, vese-, hólyag- és aranyeres bántalmakban, valamint a légzőszervek hurutos bántalmaiban szenvedők, országszerte áldják e kitűnő természeti kincs rendes használatát.

Mindig friss töltésben kapható:

BRASSÓBAN, Czérna-utca 6 szám a. (a „Schwarzburg vendéglő” átellenében) lévő raktárában, a fűszerkereskedésekben és a vendéglőkben.

GYÖRGY JUZSEF forrásvállalata
Sepsi-Bodok. — (Háromszékmege.)

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben

Kapu-utca 36. sz. alatt

egy a mai kor igényeinek megfelelő

esztergályosműhelyt

nyitottam, a hol minden e szakmába vágó munkát elvállalok és azt legpontosabban és legelőkelőbb árban számítom. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok

tisztelettel

Wendriczki Mihály,

esztergályos-mester.

836—26

Biharvármegye legrégebbi butortelepe.

PREIS MIHÁLY ÉS FIA

butorgyára,

NAGYVÁRAD, Fő-utca, gr. Bethlen-féle ház.

Ajánlja a legújabb divatu és minden stylben készített

menyasszonyi kelengyék, szállodai és kávéházi teljes felszerelés és berendezések

nagy és dus választéku raktárát.

732—10

300 frton felüli megrendeléseknél bérmentesítve bármely vasuti állomáshoz szállítva.

A legelőkelőbb és legjobb beszerzési forrás

A legelőkelőbb és legjobb beszerzési forrás.